

De oude pastorie van Schin op Geul

Gedurende de 18e eeuw zijn aan de kerk van Schin op Geul een groot aantal restauraties c.q. verbouwingen verricht. Als belangrijkste herstelwerkzaamheden zijn te noemen de restauratie van de kerktoren tussen 1761 en 1681 ① en de verbouwing van het koor in 1794 ②.

Deze laatste verbouwing vindt plaats onder het pastoraat van Petrus Geerts, pastoor in Schin op Geul van 1778 tot 1805 ③.

Pastoor Geerts richt gelijk bij de aanvang van zijn ambt een verzoek aan de proost van Meerssen om een nieuwe pastorie te bouwen.

In 1799 geeft de proost opdracht aan een drietal ambachtslieden, te weten Coenraed Gierkens, meester schrijnwerker en timmerman der stad Maastricht, Maghil Lemeer, meester metselaar van de stad Maastricht en Lambertus Schepers, timmerman te Meerssen, om koor van de kerk en pastorie te visiteren.

Uit het opgestelde rapport ④ blijkt o.a. dat:

- de pastorie bestaat uit 4 vertrekken op de begane grond, 4 "bovenkamers", 1 zolder en 2 kelders;
- de muren van de pastorie grotendeels uit leem bestaan;
- de pastorie geenszins bouwvallig is en nog wel "40 ad 50 jaeren sonder eenigen peryckel gebruyckt en bewoont kan worden";
- de stallingen die tegen de pastorie zijn aangebouwd, bouwvallig zijn;
- de schuur bij de pastorie een nieuwe stenen gevel nodig heeft.

Al spoedig blijkt dat de proost niet aan de wensen van de pastoor wenst te voldoen. Gevolg is een langdurige procedure tussen de pastoor en de proost. Beurtelings laten ze tekeningen ontwerpen voor de nieuwbouw.

Omdat de proost de kosten van de bouw moet betalen, schrappt hij steeds aan de "dure" plannen van de pastoor.

In 1783 schrijft de proost aan pastoor Geerts ⑤:

"....Het plan dat wij aan het hof hadden voorgelegd ter goedkeuring was opgemaakt door een van de beste architecten.....hij had het voornemen de bestaande kelders te handhaven die altijd groot genoeg geweest zijn voor de voorgangers van de huidige pastoor".

"...volgens het nieuwe plan men alleen het huis kan binnenkomen aan de voorkant langs het kerkhof via een grote en hoge trap die slechts met grote moeite en buitennige kosten gerealiseerd zou kunnen worden....."⑥

"...de tekening die hij geeft is immers eerder die van een kasteel dan van een pastoorswoning". ⑦

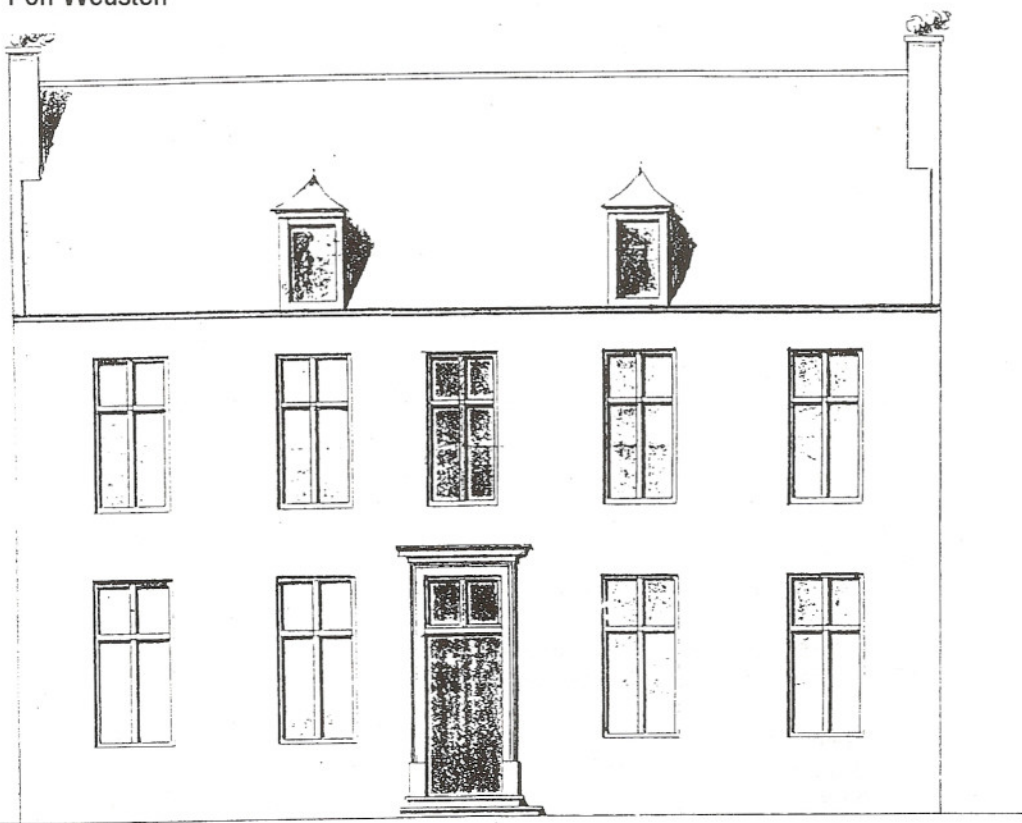
Uiteindelijk wordt een overeenkomst bereikt.

De proost van Meerssen bekostigt de bouw van de pastorie, de kosten van het herstel van het koor dienen door de kerk gedragen te worden.

In 1790 wordt de bouw van de pastorie voltooid. ⑧

De restauratie van het koor wordt in 1794/1795 afgerond

Fon Weusten

Plan van pastorie in opdracht van pastoor Geerts.

Literatuurlijst:

- ① Rijks Archief Limburg (RAL) Maastricht, Archief Proosdij van Meerssen, inv.nr. 624
Ook beschreven in Geulrand 34, april 1991, blz 72: Jeu Lenssen, De gerestaureerde Mauritiuskerk van Schin op Geul.
- ② Zie Geulrand 35, juli 1991, blz.74:
Jeu Lenssen, De gerestaureerde Mauritiuskerk van Schin op Geul.
- ③ Publication de la Société Historique et Archéologique dans les Limbourg (PSHAL) 1922. Dr.W.Goossens, Aanteekeningen over Schin op Geul, pag 101.
Deze aantekeningen komen grotendeels overeen met de notities van pastoor Heynen (pastoor te Schin op Geul van 1912 tot 1917) in: Kroniek van de parochie over de periode 847-1947, gemeentearchief Maastricht, Archief van de Parochie van de H.Mauritius te Schin op Geul, inv.nr. 12.
- ④ RAL Maastricht, Archief Proosdij van Meerssen, inv.nr. 623.
- ⑤ RAL Maastricht, Archief Proosdij van Meerssen, inv.nr. 625.
- ⑥ Uit deze zinsnede blijkt dat volgens het plan van pastoor Geerts de pastorie in oost-west richting gebouwd zou worden, in tegenstelling tot de noord-zuid richting van het huidige gebouw.
- ⑦ Met dank aan Pierre van Dijk voor de vertaling uit het Frans.
- ⑧ Het huidige gebouw vertoont sterke overeenkomst met de tekening van pastoor Geerts. Dat deze echter ook water bij de wijn heeft moeten doen blijkt o.a. uit het feit dat de bestaande kelders werden gehandhaafd.